

רפת לוי במושב פרזון גיא הבן המחשיך "אין לנו כבר אין להתייעל, הגענו לקצה"

ראובן זלץ

אם תרצו, הסיפור של מושב פרזון הוא בעצם הסיפור של הרפת המושבית בישראל. כיום נותרו במושב רק 12 רפתות פעילות. בשנים המפוארות של הענף היו במושב למעלה מ-30 רפתות שפרנסו היטב את המשפחות. ברפת לוי שבפרזון, מאבקי דורות בין גיא דור ההמשך, המעוניין להמשיך ולהשקיע ולפתח את הרפת בעוד האב, אלישע, עם הרגל על הברקס ולא ממש מרפה. גיא בשלו מאמין בעבודה, ברפת ובמשק המשפחתי. עוד סיפור על חריצות עבודה קשה ותקוות לעתיד •

המגמה ברורה אומר לי בצער, גיא, הבן הממשיך של רפת לוי במושב "ממשלת ישראל לא מעוניינת ברפתות משפחתיות ולצערי המצב כיום אינו מאיר פנים וזו בלשון המעטה". אך גיא לא מתכוון לוותר, הבן הממשיך את רפת הוריו, אסנת ואלישע למשפחת לוי, מהמשפחות הראשונות במושב הוותיק. לאבי המשפחה, אלישע, כבר נמאס, מבחינתו אפשר לסגור את העסק, הוא חושש מחובות, מחוסר הוודאות, לא מעוניין להשקיע ובעיקר מתווכח כל היום עם בנו, האופטימי יותר, המבקש להתרחב, להשקיע ומאמין בעתיד הרפת של המשפחה. לכאורה, הסיפור של רפת לוי היה יכול להיות פשוט וטוב, רפת איכותית, ללא חובות, בן ממשיך, האוהב את העבודה והרפת, כל הסיבות לשמחה. אך במציאות הישראלית, הכלכלית, חוסר הוודאות, מחלחל ופוגע.

לא רוצים טובות

ההורים של אלישע הגיעו ב-53 למושב פרזון, מספר אלישע "אני נולדתי כאן בשנת 56 בצריף קטן, אם אני לא טועה את הפרה הראשונה במושב, אבא שלי קנה והחל לחלוב אותה. המשפחה שלנו עוסקת בחקלאות כל חייה אך הרפת תמיד היתה במרכז, זו האהבה הגדולה שלנו במשפחה, אך לצערי

רוצה להמשיך אך העתיד לא ברור. גיא לוי

חשש מהעתידי. רפת לוי

רפת לוי

רפת עם 85 חולבות, יונקיה ופיטום עגלים. הזנה עצמית, כולל גד"ש של 450 דונם חיטה. 2 חליבות ביום, תוספות לתזונה חליפה ותערובת נקנות מכפר יהושוע. ויש מזון נוסף הנקנה מספקים אחרים. 725 מכסה לשנה, חלב מועבר לתנובה. מכוון חליבה 6 עמדות של SCR. כעת מותקנת ברפת התוכנה של העלאת גירה של SCR וגיא מחכה למענק בכדי לשדרג את התוכנה. בעתיד, השקעה במאווררים ותאי הזנה לתערובת.

היום לא נותנים לנו לעבוד ולחיות בכבוד. שתבין, אנחנו לא רוצים טובות רק שיתנו לנו להתפרנס בכבוד. תאמין לי, אני מבחינתי שגיא יחסל את הרפת כבר מחר בבוקר. אך מבחינת הבן זה סיפור אחר לגמרי. לאלישע ואסנת 4 ילדים, גיא הוא הבן הממשיך והיחיד שנשאר במשק ומתגורר בצמידות להוריו עם משפחתו, נשוי פלוס 3 בן 35 שהתחתן בגיל 23 עם ליבנת מעפולה. "שאר האחים ברחו" מחייך גיא וממשיך "אני עבדתי בחוץ כשכיר ובמקביל עבדתי גם ברפת המשפחתית, יחד עם אבא שלי. ב-2015 החלטתי שאני עוזב הכל ומגיע לעבוד במשרה מלאה ברפת. צריך לזכור כי עזבתי עבודה עם תנאים ומשכורת וחרתי למשק ואני לא מצטער, כי עשיתי את זה ממקום של אהבה". האבא אלישע "תשמע הוא היה מקבל משכורת טובה בחוץ, אני לא מביין מה הוא מחפש כאן ברפת, תמיד הוא חיפש את הדברים האלה. הוא הגיע לרפת ובשנה הראשונה לא קיבל משכורת, שתבין כמה הוא משוגע". כיום שתי המשפחות מתפרנסות מהרפת המשפחתית אך החשש לא מרפה. גיא "עקב המצב הכלכלי ב-2010 הגענו להחלטה שאנחנו מוכינים את האוכל לבד, זה דבר שעזר לנו כלכלית, זה לא היה קל אבל במבחן התוצאה זה הוכיח את עצמו. למדתי את הכנת האוכל תוך כדי תנועה וכיום אני בקורס הזנה של שה"מ וכמובן נעזר בתזונאי שלנו, שמעון כרמי שמאוד עוזר בכל שאלה ובעיה". סדר היום של גיא עמוס וקשוח, מספר גיא "עובדים הרבה שעות ומחויבות גדולה מאוד, כי מדובר בבעלי חיים, אך אני אוהב את זה. בשעה 0430 אני כבר בחוץ, החליבה מתחילה חצי שעה לפני, מניע את הטרקטור ומכין את השלוחה של החולבות אחר כך לעגלות ואז מתחבר למכון החליבה ובדוק מה קורה ואיך מצב הפרות. לאחר מכן הגמעת יונקים יחד עם אבא שלי, ואז טיפולים שוטפים ברפת, מזריע, טיפול בפרות, עגלות, שלוחת עגלים לבשר. בסך הכל יש ימים של 12 שעות עבודה ומעלה". באשר למזון מספר גיא "אנחנו מקרבים מזון 5 עד 6 פעמים ביום, תלוי במצב, אך אנחנו כל

הזמן עם היד על הדופק. בגדול נושא ההזנה יכול לעשות הבדל בין 8 ל-12 אגורות יותר לליטר חלב".

מה הסוד שלך לתפעל רפת בתנאים כיום?

גיא "דיוק, ללא ספק, חייבים לדייק בהזנה ולא מספיק לבוא ולזרוק את האוכל לפרות. אני מאוד אוהב את ההזנה, זה מה שמחזיק אותי כאן ואני משתדל כל הזמן ללמוד את הנושא יותר ויותר. מה לעשות, אני אוהב את העבודה ברפת ואם זה תלוי בי, זה ימשיך הלאה". במסגרת החישובים הכלכליים ואילוץ התקציב גיא גאה בבלות התחמיק שלו "הן עטופות במשקל של כ-270 עד 280 ק"ג מאוד מרוצה מזה, אמנם קצת יקר אבל כל יום טרי, פחת נמוך בשל התסיסה וקל לעבוד עם זה".

ויכוחים במשפחה

אך הבעיה העיקרית של גיא, תתפלאו, זה המלחמות היום יומיות עם האבא על ההתפתחות של הרפת והמשק ההשקעות, אני בעד והוא נגד". אלישע האב "אני עוצר אותו מהפחד מהעתידי, תשמע כל יום יש מכה אחרת, גם אני אוהב מאוד את הרפת אבל אי הוודאות גומרת אותנו. האמת, אני פשוט פוחד שההשקעה תלך לאבדון, אבל הבן שלי יותר אופטימי ממני". גיא על העתיד "העתיד מאוד לא ברור,

האמת, נמאס לי. אבא אלישע

גיא "אם אבא שלי יעצור אותי כל הזמן כנראה שזה מה שיהיה, אם הוא יתן לי להתקדם ולהשקיע אני לא עוצר. אוהב את הרפת מאוד וממשיך קדימה בכל הכוח"

לצערי המדינה לא באה לקראת החקלאים, זה חבל ומאוד עצוב שזה ככה. כל השקעה נבדקת וכמה זמן יקח לי להחזיר אותה, זה לא כמו פעם שהיינו משקיעים חופשי וסומכים שנחזיר את ההשקעה".

מה האישה אומרת ?

גיא "היא מפרגנת, היא אומרת לי, מה שאתה רוצה לעשות תעשה, עכשיו היא פחות מעורבת, אבל היא תומכת בכל החלטה שאקבל".

אז הרפת תיסגר או לא?

גיא "אם אבא שלי יעצור אותי כל הזמן כנראה שזה מה שיהיה, אם הוא יתן לי להתקדם ולהשקיע אני לא עוצר. אוהב את הרפת מאוד וממשיך קדימה בכל הכוח" אך המצב כלל אינו פשוט, רק בחודשיים האחרונים נסגרו 2 רפתות במושב, האב אלישע אומר בעצב "לצערי הדור הצעיר לא מעוניין לעבוד ברפת, שתבין את המצב, בכל גוש יעל רק 3 בנים ממשיכים מתוך למעלה מ-20 רפתות, זה מראה את הייאוש מהמצב וממה שקורה בענף. אני עדיין כאן, מאהבה, אבל אם לא יהיה שיפור והרפת לא תרוויח לצערי גם אני אסגור, למרות שאשתי מאוד מתנגדת לסגירה". תשמע הבן שלי חרוץ, אין כמוהו, הוא עובד יותר טוב ממני אבל הפחד מהעתיד עוצר אותי. בכל מצב אחר הייתי זורם איתו אך כעת יש חשש גדול מהעתיד, אני כבר לא צעיר וחושש להפסיד הכל".

ציפיות מהמשלה?

האבא "הייתי רוצה שהמשלה תתמוך בחקלאים, שיראו אותנו קיימים בשטח ושלא נהיה שקופים, כל שנה נסגרות 20 רפתות מושביות אז כנראה שיש כאן בעיה. זה הרבה מעבר לחקלאות וחבל שהמשלה לא מבינה את זה. מי ישמור על שטחי המדינה אם לא הרפתנים, לא חבל על הענף הזה, רק תנו לנו לחיות בכבוד, אם ההסכם החדש יכנס לתוקפו יסגרו הרבה רפתות. תראה, הגענו לגבול ההתייעלות, אין כבר במה להתייעל יותר, אם במידה והרווחיות תמשיך לרדת, הרפת המשפחתית תיעלם לצערי". גיא "הכי גרוע בהסכם, זה המחיר לליטר שיוורד ובמקביל הפתיחה לייבוא גבינות שיפגע בענף כולו". ▲